

Till
Regeringskansliet
Finansdepartementet
Mottagare: fi.remissvar@regeringskansliet.se

IVL:s remissvar avseende promemorian: Sänkt skatt på bensin och diesel 2025

IVL avstyrker förslaget. En sänkning av skatten på bensin och diesel i två omgångar under 2025 kommer att ytterligare försvåra möjligheterna att klara trafikens klimatmål. Regeringen har redan påtagligt försämrat möjligheterna till att minska vägtrafikens klimatutsläpp genom att sänka reduktionsplikten, avskaffa stadsmiljöavtalet, ta bort bonusen för inköp av elfordon samt genom att inte genomföra den tidigare beslutade reformeringen av reseavdraget.

Drivmedelsbeskattningen är ett av de viktigaste styrmedlen för att minska på vägtrafikens klimatutsläpp och konsekvenserna av att sänka skatten ytterligare beskrivs tydligt i promemorian. Sänkningen kommer leda till försvagade incitament till transporteffektivisering, elektrifiering och användning av höginblandade förnybara drivmedel. Ackumulerat till 2030 beräknas enligt promemorian utsläppen av fossil koldioxid öka med 900 000 ton. IVL kan bekräfta dessa effekter och speciellt ser vi påverkan på elektrifieringen. I ett pågående forskningsprojekt där vi undersöker potentialen hos företags frivilliga klimatarbete går det tydligt att se effekterna hos fordonsindustri och transportörer. Det låga dieselpriiset gör det inte lönsamt för åkare att investera i eldrivna lastbilar jämfört med totalkostnaden för en diesellastbil som körs på lågbeskattad diesel och elektrifieringen av den tunga trafiken kommer nu fördröjas påtagligt.

Sänkningen motiveras med att undvika en prishöjning på bensin och diesel på grund av engångshöjningen av reduktionsplikten från 6 till 10 procent och att en framgångsrik omställning till fossilfrihet behöver ha legitimitet hos befolkningen med hjälp av en bibehållen låg drivmedelsbeskattning. Generellt finns dock redan ett brett stöd för Sveriges klimatmål och fler klimatåtgärder och 77 procent av svenskarna är oroande över att klimatåtgärder som görs är otillräckliga¹.

¹ Axelsson, S. m.fl. (2024): Stöd för och attityder till klimatpolitik i Sverige. Rapport framtagen för Klimatpolitiska Rådet 2024-03-15

IVL anser att åtgärder för att hantera legitimitet inte ska ske med hjälp av sänkta drivmedelsskatter. I stället behöver åtgärder sättas in för att minska behovet av bil samt genom att lägga om vägtrafikbeskattningen. På landsbygd kan så kallade landsbygdsmiljöavtal införas som bygger på en kombination av tillgänglighets- och mobilitetsåtgärder. IVL har i ett forskningsprojekt visat vad som kan ingå i ett avtal och hur det kan tecknas ². Vidare bör vägtrafikens beskattning reformeras där dagens energiskatt växlas mot en km-skatt som blir lägre på landsbygd och högre i stadstrafik med större externa effekter. IVL har i ett forskningsprojekt tagit fram principer för hur ett sådant system skulle kunna se ut.³

Med vänlig hälsning

Anders Roth, senior utredare och expert, transport och mobilitet

Tobias Gustavsson Binder, expert på transportsektorns klimatomställning

IVL Svenska Miljöinstitutet AB

² <https://ivl.diva-portal.org/smash/get/diva2:1866370/FULLTEXT04.pdf>

³

<https://www.ivl.se/download/18.694ca0617a1de98f473e51/1628418387346/FULLTEXT01.pdf>